

ORMAN YANGINI RİSK DEĞERLENDİRMESİNE BULANIK BİR YAKLAŞIM: EGE BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Burcu TEZCAN, Mehmet PINARBAŞI, Hacı Mehmet ALAKAŞ, Tamer EREN

ÖZET

Orman yangınları serbest bir şekilde yayılan canlı, cansız bütün varlıkların yok olması olarak tanımlanır. Oksijen, yanıcı madde ve ısıнын birleşmesi sonucu kimyasal reaksiyon oluşmasıyla orman yangınları meydana gelmektedir. Orman yangınları, dünyanın Akdeniz iklim ekosistemlerinde ekolojik bozulmaların başlıca sebeplerinden biridir. Özellikle küresel iklim değişikliğinden dolayı orman yangınları daha tehlikeli hale gelmiştir. Bu nedenle orman yangınlarının en çok olduğu yerlerin başında Ege Bölgesi gelmektedir. Orman Genel Müdürlüğü'nün yayınladığı 2020 verilerine göre Ege Bölgesi'nde 5611 hektarlık alanın yanmasına sebep olan 725 adet yangın çıkmıştır. Bu çalışmada da Ege Bölgesi'nin orman yangını risk değerlendirmesi problemi ele alınmıştır. İzmir, Manisa, Kütahya, Uşak, Afyonkarahisar, Aydın, Denizli ve Muğla illeri alternatif olarak belirlenmiştir. Bu riskin değerlendirilmesindeki 7 kriter literatür araştırması ve uzman görüşü dikkate alınarak tespit edilmiştir. Bu kriterler maksimum sıcaklık, yangın sayısı, yangına duyarlı alan, nem, rüzgâr, bitki örtüsü ve eğimdir. Kriterlerin ağırlıklandırılması Pisagor Bulanık Analitik Hiyerarşi Prosesi (PBAHP) ve alternatiflerin önceliklendirilmesinde Pisagor Bulanık TOPSIS (PBTOPSIS) yöntemleri kullanılmıştır. Sonucun geçerliliği Bulanık COPRAS (BCOPRAS) yöntemi ile test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Orman Yangınları, Bulanık Mantık, Ege Bölgesi, BAHP, PBTOPSIS, BCOPRAS